

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja trikrat na teden, vtorok, četrtek in soboto, ter velja po pošti prejeman, ali v Mariboru s pošiljanjem na dom, za celo leto 10 gold., za pol leta 5 gold., za četrt leta 2 gold. 60 kr. — Za oznanila se plačuje od navadne četristopne vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska. 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempelj za 30 kr. — Dopisi n. se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Mariboru, v koroški ulici hišn. štev. 220.

Opravnost, na ktero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v tiskarnici: F. Skaza in dr., v koroški ulici hišn. št. 229.

Ministerstvo Auersperg in Slovenci.

Avstrija je država čudežev! kolikokrat se je to že izreklo in najnovejši čas je zopet razšupal čez mučene narode polno torbo nepričakovanih čudežev, samo žalibože da vsi ti čudeži so dobrodejni le našim nasprotnikom, svojo ostro os pa obračajo proti nam Slovencem, proti vsem Slovanom Avstrije. Najnovejši čudež: Ministerstvo Andrassy - Auersperg pomenja boj proti Slovanstvu, pomenja ljuto, neusmiljeno hegemonijo nemško-židovskega in madjarsko-mongolskega življa nad slovanskimi narodi ta- in onkraj Litave.

Graf Andrassy, leta 1849 „in effigie“ obešen na vislice, ker je s Košutom vred habsburško rodovino za vselej mislil pahniti iz ogerskega prestola, vodi zdaj kot minister habsburške rodovine, zunanj, in kakor vsa djanja kažejo, tudi notranjno politiko istega cesarstva, katero je l. 1848 in 1849 skušal razdirati z vsemi svojimi duševnimi močmi. Izbral si je že pomagača, moža iz rovine, ki slovi zarad svojega srda do vsega slovanskega, mož, kterege značaj in vednosti v politiki našim bralcem dostenjno razlagati nam zbrani Demoklejev meč, kteri v tem trenutku visi nad vsem oposicijonalnim časopisjem in konfiskacijami in državnim pravdništvom misli zadušiti in uničiti slobodno mnenje slobodnih državljanov.

Avstrija je res država čudežev in kdor bode kedaj pisal zgodovino dobe, ki jo zdaj preživljamo, bode zastonj iskal niti, ktere vežejo dobo z dobo, bode zastonj sledil po doslednosti, po kateri izvirajo čini iz činov. Od l. 1848 sem, ko so avstrijski narodi škušali razdrobiti jarm tisočletne sužnosti in si ustvarjati državljanško svobodo in samoupravo, do denašnjega dneva se godijo spremembe v vladnih krogih nepričakovane, nedosledne in večidel nepovoljne večini narodov.

Ne bomo pretresovali zgodovino proših let, 1871 leto nam podaje dovolj gradiva in tako-

ne čudeže, da jih „kratki razum“ podložnikov zastonj izskusa razvozlati. Graf Hohenwart, eden istih državnikov, ki so v vseh državah redki, pošten in izveden, svest si svojega cilja in pomočkov, po katerih se ta cilj da dosegati, pade v tem trenutku, v katerem je bila sprava z českim kraljestvom in oziroma z vso federalistično stranko gotova, v katerem je imel večino v največjih deželnih zborih in v državnem zboru gotovih $\frac{2}{3}$ glasov za svojo politiko, pade vsled najnesramniših intrig saksonskega usiljence, avstrijskega grofa, ki se je ustavljal Hohenwartovi politiki le iz zoglj osebnih, sebičnih razlogov, kajti zmaga federalistov bil bi Beustov pad. Da Beust ni užival sad svojih intrig, ampak se končno sam prekobaenil v brezno, ktero je skopal že tolikim svojih tovarišev, je samo nezadostno zadostenje za razdaljenje narodov, kterih upanje v boljšo prihodnost je zopet enkrat po stari avstrijski navadi poplavila dunajska korupcija.

Na mesto poštenjakov izvedenih državnikov, pravih avstrijskih ministrov, stopili so privrženci one ustavoverne stranke, ki je svoje ime onečistila z najsilnejšim, najneustavnejšim posiljenjem, opozicije, ktere privrženci so se mastili z znojem tlačenih narodov, zidali si palače in nakopičili na miljone bogastva, tlačeni ljud pa je hiral in stokal in onemogel pod težo naloženih mu bremen.

Graf Hohenwart je padel; pa narodi, kteri so za njim in za njegovo federalistično politiko stali — in ti narodi reprezentujejo veliko večino Avstrije — oni živé, in ministerstvo Andrassy-Auersperg bode čutilo, da še živé, da se ne dadó utopiti v nemškem morji, še manj v madjarskem blatnem jezeru in da bodo vedeli braniti svoje pravice tudi proti temu najnovejšemu nasilstvu, kakor so se zmagonosno branili proti Šmerlingom in Giskrom.

Mi Slovenci stojimo od nekdaj v vrsti federalistov, in če nismo takoj iz začetka tako odločno in pogumno postopali, kakor naši češki bratje, nikdo nam tega ne more zameriti gledé neugodnih razmer, v katerih živimo. Neprehljivi politički

boji pa so nas tudi okrepčali in ministerstvo Auersperg nas najde v tistem taborji, v katerem zbirajo avstrijski federalisti svoje moči k srčemu, ako Bog dá, poslednjemu naskoku na nemško-madjarške hegemonije.

Kranjski deželni zbor se bo v malo dneh na novo volil. Ako ministerstvo Auersperg upa, po novih volitvah si v tem zboru večino pridobiti, se bo skoro prepričalo, da kranjski Slovenci nepremakljivo stojé za svoje pravice in si ne dadó usiliti nemškatarski zastop; v državni zbor pa se slovenski poslanci ne bodo potrudili, da bi tam bili za stafazo ustavovernej kliki, in Andrassy-Auerspergu pomagali pri njunem za Avstrijo nevarnem, za Slovane pogubljivem delovanju. V.

Domače in slovanske novosti.

— Iz Ljubljane si dajo neki nemški časniki brzjavno poročati, da je v narodni stranki na Kranjskem glede volitev razpor. Njim v netolažbo moremo zagotoviti, da nemška Auerspergovova vlada in pruska stranka iz naše „needinosti“ ne bode nobene koristi imela, ker proti njim se bodo vsi popolnoma zedinili „stari“ in „mladi“.

— O volitvah na Kranjskem pišejo „Novice“: Da se volijo le narodni kandidati, treba je, da vsak izobražen in podučen rodoljub, — vsak, komur je blagor domovine svet, precej začne delati in podučevati. Pustimo ves prepir, ves razloček stanov, različna stališča: domoljubi bodimo! Zdaj gre za našega naroda prihodnost; resen je čas, zato bodi naše delo tudi resno in možato in neutrudljivo! Kdor koli imaš priliko, imej tudi resno voljo, pojdi okrog volilcev, govor, prepričuj! Kdor imaš znance, piši jim, če govoriti ne moreš. Stvar naša je pravična, narod naš je bister, hitro sprevidi, kaj je prav in dobro, in za kaj da zdaj gré! Ali rok ne smemo križem držati, besede ne varovati, da nemškutar in sovražnik z zvijačo volilca ne prevarita. — V vsakem okraju naj se poseben odbor ustanovi, ki v roko vzame izpe-

Listek.

Tabori v turških časih.

Zadnji konec turških vojsk nam še naši starci očetje pripovedujejo, še pojemo dandenes: „Stoji, stoji tam Beligrad“ in mnogo drugih pesmi, ktere nam popisujejo dogodke iz vojsk s sovražnikom krščanstva. Mnogo se je pisalo o junaštvu kristjanov pri obleganji Dunaja in Sigeta in Belegagrada, slavili se voditelji kristjanov v onem času, pa pre malo se je še pisalo o tem, kako se je prosto ljudstvo branilo sovražniku svojemu. Dr. Franjo Rački je rekel pri letošnji skupščini jugoslovenske akademije, da je Jugoslovenstvo stoletja stalo na braniku evropske kulture. Da, na braniku kulture so stali naši očetje po Hrvatskem, Kranjskem, Štajerskem in Koroškem. Kranjska dežela pa posebno, ona je silno mnogo trpela od Turkov; kronist pravi, da je Turek Kranjsko deželo pet in šestdesetkrat obhodil in v malih letih je dežela pol osmih milijon v zlatu za brambo zoper Turke porabila. V denarničnih knjigah kranjske dežele iz 15. in 16. stoletja skoraj ni drugega najti, ko zapisnik denarjev, ktere so turške vojske

požrle. In dežela je morala na dva kraja plačevati; cesarju za vzdržavanje vojske zoper neverne sovražnike in skrbeti je morala za brambo-ske naredbe v lastni deželi. Denarji, ki so se plačevali cesarju, se mnogokrat niso porabili za pravi namen; že tedaj se je godilo, kakor sedaj, da prebivalci visoke davke plačujejo, država pa plačane davke za vse druge reči porabi, kakor je dobro in prav. Premnogokrat je Turek bil prej v deželi, predno je cesarska armada bila pripravljena; tedaj si je ljudstvo samo pomagati moralno in pomagalo si je s „črno vojsko.“ Napravljalo si je samo trdnjave med obzidjem okolo cerkev, delalo si tabore, skladalo na najvišjih gorah in hribih grmade, da je moglo približevanje Turka nagloko blisk na vse strani oznaniti.

Tabori so bili tedaj dobro zavarovani kraji in so se delali na kakem griči, sploh v kraji, kjer je bilo sovražniku težje, se približati. Ako je kaka cerkev imela dobro obzidje in stala na mestu, kjer je bilo mogoče, Turku se dolgo braniti, spremenili so naši predniki božjo hišo s pokopališčem in obzidjem v tabor in čakali tam sovražnika. Navadno so si pa morali tabor sami narediti in imamo še sedaj na Kranjskem ostanke

kakih 20 do 30 taborov. Poveljniki takih trdnjav so bili po večjem duhovni. Kako je bil tabor znotraj narejen, nam popisuje en kronist tako-le: Bila je kapelica za božjo službo, ena velika spavница, v kateri so bila na desni in levu za oba spola ločena ležišča, dobro uredjena kuhinja, v kateri je ena gospodinja za vse vkup kuhala, dalje orožnica s sekiram, kiji, kosami, tudi meči in suličami napolnena; zadnjič so bili tudi hlevi za živino in žitnico, v ktero so vse žito zadnje žetve spravili. Znani kranjski zgodovinar P. pl. Radič je priobčil v Westermannovih „III. D. Monatshefte“ spis o taborih pod naslovom „Volkskastelle“, po katerem po večjem ta spis pišemo, in ko je popisal kak je bil tabor, pravi omenjeni pisatelj: „Oživimo tako podobo! Na gorskih vrhih naenkrat začnejo goreti grmade, ktere od hrvatske meje noter do bele Ljubljane, dalje na Gorenjsko, Štajersko, Koroško oznanajo, da je Turek pridrl. Fantje, ki gori na gorskem vrhu na straži stojé, zaženó bakljo v visoko grmado narejeno iz desetih vozov drv, začnó streljati in to gre sedaj naprej od gore do gore, od hriba do hriba plameni novica. Poslanci hité iz bele Ljubljane oznanit vladaru približevanje nevernikov. Vitezi se zberó,

ljavo volitve, skupno delo je izdatnejše delo. Ta odbor naj skrbi, da ne bo noben kraj zapuščen in nepodručen, da so volilni možje samostojni, neustrašljivi in pravi naši možje. Nihče naj se delu ne odtegne. Vsak naj bo delaven, kakor da bi na samo njegovemu delu slonel dober izid!“ — In na drugem mestu o dozdanjih narodnih poslancih: „Oni so bili, ki so sprožili prošnjo do presvitlega cesarja za vsakoletni odpis gruntnega davka; ta prošnja se je tudi vsaj nekoliko uslušala; narodni poslanci se neprestano potezajo za ravнопravnost našega jezika, da bi se ljudstvo ne mučilo po kancelijah s tujim jezikom; narodni poslanci so odbili brezversko nadzorstvo ljudskih šol in skrbijo za dobre šole; narodni poslanci so odpravili najdenišico in s to odpravo dejeli prihranijo vsako leto na tavžente goldinarjev; narodni možje so sklenili letos postavo, da bi županje imele oblast prepovedati, da se ne ženi vsak potepuh in berač; narodni možje se potegujejo za več drugih dobrot naši dejeli, ktere zvesti si novi so. To vše naš narod dobro, in se ne bo dal oslepiti po volkovih, ki bodo spet zdaj v ovčjih kožuhih se plazili okoli volilcev. — Po naših mislih naj ostanejo vsi naši poslanci kakor so dozdaj bili v vsacem okraji; zdaj ni čas, tu ali tam drugega izbirati.“

— Jugoslovanska omladina na graških višjih šolah je poslala pozdravilno adreso bratovskemu narodu českemu, v roke dr. Riegra. Podpisov na adresi je 120.

— Iz Celja se nam piše 29. nov. „Včeraj nam je svitli knez, gospod Salm-Reifferscheit iz Dunaja brzojavil, da je ministerstvo za notranje zadeve „prvo občno zavarovalno banko“ Slovensko“ v Ljubljani koncesioniralo.“

— Iz Slovenjegogradca se „Sl. gosp.“ piše: V Šmartnu pri slov. Gradeu šola še zdaj praznuje, ker nima učitelja. Že meseca junija je bila učiteljska služba razpisana, za ktero sta se oglasila dva prosilca. Krajno šolsko svetovalstvo je z ozirom na postavo od 4. februarja 1870 § 6, volilne pravice se držalo ter izmed dveh prosilcev učitelja izvolilo, ker je bilo sklenilo, ga iz sremske kase plačevati. Šolski okrajni svet v slov. Gradeu pa je sebi svojil pravico učitelja izvoliti, ker je bil okrajni zastop za leto 1871 učiteljem plačo iz okrajne kase določil. Tako ste si bile obe svetovalstvi navskriž, in cela reč je šla na razsodbo k dejelnemu šolskemu svetovalstvu. Od ondot je priromala 9. novembra nazaj odločba, naj se uči-

teljska služba na novo razpiše, med tem pa naj okrajni šolski svet začasnega učitelja v Šmartnu postavi. Ali od kod ga vzeti? Služba se mora tedaj najprej za začasnega učitelja, potem spet za stanovitnega razpisati, in tako se bode brez konca in kraja razpisovalo, šola pa bode po takem menda celo leto ostala zapuščena udova? Kaj ne, lepi sad nove šolske ére! Konec preteklega meseca je bil gosp. c. kr. namestnik v našem okraju na ogledu. Poklical je župane pred se, naj mu razodenejo svoje pritožbe in želje. Večidel vsi so se pritožili zavoljo javne varnosti, ali da bolj prav rečem, zavolj nevarnosti, in zastran nemškega uradovanja. Gledé slednje pritožbe je obljubil g. okrajni glavar na vsak slovenski dopis slovensko odpisati.

— Iz Novega mesta senam piše: Pred dvema letoma je tukajšnja gimnazija dobila na mesto neizprašanih učiteljev iz reda Frančiškanov štiri nemške profesorje, s katerimi se pa gimnazijalni učenci ne mogo poprijazniti. Sovraščvo zoper nove profesorje je postal toliko, da so učenci 7. razreda 6. nov. prof. Kunsteke iz učilnice iztrivali, potem ko so ga ravnatelju kot nesposobnega pisali in za njegovo odstranjenje prosili. Ravnatelj gosp. Zündler je stopil na stran prof. Kunsteke in sedmošolci, boje se nasledkov disciplinarne postave, hočejo zapustiti Novo mesto in iti v Reko. Kdo je teh dogodkov kriv, se ne sme prenaglo reči; vendar pa ne moremo popolnem opravičiti gosp. ravnatelja, kteri neki s pristrandostjo slovenske gimnazialce žali. Učenci so krivo delali s prof. Kunstekom, in morda je nekoliko škandale na novomeški gimnaziji uzročila tudi prevelika pričanestlivost nekterih gosp. Frančiškanov, kateri so poprej gimnazijo vodili. Sicer pa je znano, da gospod Zündler, Nevele po vsem, v tem obziru politiko v solo nosi, da mu je več za germanizacijo nego za izobraženje mladine.

— Pod napisom „Beseda k Rusom“ piše česki „Pokrok“ uvodni članek tega obsega: „Že ko je lani nemštvu zmagalo, videli so ruski rodomlubi, da bode Slovanstvo prvi predmet za nemške sile. Zdaj se je boj med slovanstvom in nemštvom že začel in sicer v Avstriji. Rusi so večkrat izrekli, da bi hoteli prijatelji biti Avstriji, ktera bi bila Slovanom pravična t. j. federativna. V oči boja nemško-slovenskega je Avstria od velikega važnosti za Ruse, ker je Avstria pred gradje proti pruski poželjivosti, in borba za to predgradje se je že začela ter se je prvi akt na škodo slovansko končal, ker so Prusi delavni bili, Rusi ne. Padli

so fundamentalni članki in to je prva pangermanska zmaga naproti vzhodu. Ni treba spomenuti, da se Hohewartovo pomirjevaje s Čehini in omejevalo samo na narod česki. Fundamentalni članki so imeli biti podlogo federalnega uravnanja večjega dela monarhije. Samo ob sebi se razume, da bi se bila potem zunanjia politika spremenila. Ustanovnik nemške svetovne vlade Bismark je to spremeno za tako važno imel, da je starega Viljema v Gastanju poslal naj to reč podere. Med raznimi besedami o „internationale“ in drugimi okoliši, s katerim je Prus zakrival svoje priporočanje, reklo je tam tudi, da bi on, cesar nemški, ne mogel trpeti da bi se čutili avstrijski Nemci tlačene. (Da se avstrijski Nemci ne bi „tlačene“ čutili moralno bi se z nimi zgoditi to kar se je z nekdanjimi Slovani med Labo in Viso zgodilo, to je: mi bi se morali dati požreti.) Cesar avstrijski je bil sicer razčelen, ali vendar je Viljemova beseda zadela in ostala. Po tem so prišli drugi manevri z druge strani, ali k istemu cilju mereči. Tako je princ saksonski, se ve iz drugega uzroka podpiral v tem Beusta. K temu so prišli Beustovi prijatelji, osobne častilakomosti Andrašija in Lonyay-a. Konec je bil odpust Hohewartov. Konstatujemo, da so česki fundamentalni članki z vplivom (prusko-)nemškega cesarja padli, ker Nemci hočejo, da Cislajtanija k Nemčiji pripade. Rusi niso nič storili za odstranjenje te prve izgube avstrijske in slovanske stvari. Ne samo da car ni nič storil, tudi diplomacija, podučuoča se iz dunajskih ustavovernih listov, je pad fundamentalnih člankov pospešila. Ponavljamo, da je v Gaštanji in Dunaji letos pangermanismus prvo zmago dobil na svojem potu proti vzhodu. To bi imelo Ruse iz nedelavnosti združiti, da se ne bode reklo enkrat, zapadno Slovanstvo je izginilo, ker niso oni Slovani nič storili, ko so imeli na vzhodu moč v rokah. Cesar Aleksander II. je srbskega knjeza sprejel kot „svoje dete.“ Kader bi se pruska moč do adriatiškega morja raztegnila, bilo bi spolovanje teh očetovskih dolžnosti proti temu sinu težavneje.“ Tako organ Riegra. Jasno je kam članek meri.

— Francosko novinarstvo se še dalje s slovanskim, ruskim in avstrijskim vprašanjem peča. „Indépendance belge“ očita Andrašiju, da se ziblje v iluzijah. „Journal de Paris,“ orleanistično glasilo, Slovanom jako nakloneno, piše: „ko bi toliko domačih vprašanj ne imeli, pozorneje bi gledali kaj se ob Donavi godi. Beust je pritiral Avstrijo do tje, da je privesek

pa le počasi, ker so daleč po svojih gradovih raztreseni in predno morejo sovražnika odbiti, privrel je že v vinske gorice na Dolenjskem, požgal, potepjal in pobil vse, kar je mogel. Pa večina prebivalcev je v tabore zbežala in tu lolaži v službi Gospodovi ostareli sivi duhoven jokajoče starčke, žene in otroke, kjeri prosijo v nebó za zmago krščanske reči in za blagor borilcev. Kajti na obzidji, na braniku in na stolpih stojé brambovec tabora, krepki možje in iz lukenj dobro merjeno streljajo na raztresene sovražnike, kjeri gredo pred glavno trumo sovražnikov, kjeri ali tabor napade, če je dosti močna in ga brambovcem vzame, starčke mori, žene skruni, vse nasprotuje pobije, one, ki se podajo, kot sužnje seboj vleče — ali pa se mora s taborniki v bitvi skusiti in je po navadi premagana. Tedaj pa jo uderejo taborniki za bežečim Turkom in turske glave se tikajo po tleh kakor kroglo ob nedeljah pod lipo. Zadnjič je zmaga popolna in z obzidja, s stolpov pozdravlja žene in otroci, hvalijo starec vračajoče se zmagovite junake in duhoven, ki se je načelu hrabri možakov boril in katega oblačilo je rudeče od sovražnikove krvi, reče „amen“ pri zahvalni molitvi za odvrneno nevarnost. Med tem

ugasnejo grmada na visočinah, strel potihne, v znamenje, da je nevarnost od Turkov preč in paša z ostankom svojih že zunaj dejele. Sedaj pa gredo možaki okrečavši se s pravljjenim obedom in pokopavši mrtve zopet iz tabora na ravnino, pa ne sami temveč v sredi svojih; gredo se veselit vesele zmage. Že sede v krogu, zjutranji borilec z ženo in otroci in starčki; na korenini košate lipe pa sedi slepi pevec in poje h goslam kako pesem, kratko in čvrsto, kaščne so slovenske narodne, ki so v turskih vojskah nastale in ni še spel konca, že pojo pesem vsi in pevec začne od kraja in zbor poje in fantje skočijo po koncu po dekleta, in po precej enoglasni melodiji začne se „kolo“. V večernem vetru frfira plaš fantov, njegova glava, glava junaka, gleda ponosno kvišku, pokrita je z okroglo čepico, z nogo „pobira vižo“ in rudečelično, čvrsto deklet gre fantu z polnimi okroglimi rokami do vrata, suče se z njim, ga zapusti in poda drugemu roku, prvi pa leta za njo in jo zopet ujame. Njena obleka pa vihra v zrakove, dolge s pisanimi traki prepletene kite se vijejo ljubljenemu okolo lica. Prepuščajoče popolnem veselju in pravdelajo; saj če prva grmada na gori začne goreti, zgrabijo zopet

orožje, ognjeni mladenič iz Poljan kije ravno svojemu sosedu deklet pri plesu ugrabil — jugoslovanski ples je sama alegorija ugrabljenja deklet — in resnej Gorenjec, ki z velikim trudom svoj krah predela in drugi možje in mladeniči in branijo s pošteno roko svojo domovino!“ .

Tako naš rojak! Ti pa, kranjsko ljudstvo, ki si znalo junaško stati proti Turkom na braniku kulture, stoj tudi junaško na braniku svoje narodnosti. Branilo si svoje in svojih življenje zoper krivega preroka Mohameda, brani svoje narodno življenje zoper krive preroke, ki se ti v ovčji obleki poslancev kulture kažejo, znotraj pa so volki, ki bi ti radi tvoje najsvetjejše svetinje požrli. Vrli Kranjec! Kakor si sledil onim, ki so ti ob času Turkov dobro hoteli, v vojaške tabore; kakor si slušal klic onih, ki ti sedaj dobro hočejo, ko so te na politične tabore pozvali, tako pojdi tudi sedaj za svojimi zagovorniki. Kakor so tvoji predniki z orožjem branili domovino, tako jo braniti z moško besedo in reci pri bodoči volitvi ime tvojega branitelja! Kadar bode sovražnik pregnan, bodoemo tudi mi lahko po zmagovitem političnem boji, zbirali se pod košato lipo in veselili se zmage! Sedaj pa bodimo hrabri in stanovitni v nekravem boji in varujmo od prednikov nam izročene svetinje! Bodimo vredni očetov!

Pruske in je avstrijske narode tako razdražil, da je Avstria v pogibeli za svoj obstanek in za dve leti utegne biti v popolnem razsutji. Za dve leti moremo videti Slovane kako ido na eno stran, Nemce, kako gredo na drugo in Magjari ostanejo v sredi. Tistega dne bodo mi Francozi imeli lepo priliko. Ako bodo imeli tačas narodno vlado, vojsko, in posebno diplome, pa bodo imeli sodstvo v veliki razpri med slovenskim in germanskim carstvom. („Slovensko carstvo“ je, kakor opomni pariški dopisnik „Obzorov“, nova beseda v francoskem slovarju, ker prej so poznali Francozi po poljskih virih samo „atarsko“ carstvo.) — Bruseljski „Nord“ se čudi Auerspergovim kandidaturi. — Viktor Hugo „Rappel“ veli, da ako se Avstria ne vrne zopet k pomirovalni Hohenwartovi politiki je pogubi blizo. Isti list pravi, da ako Magjari Košuta ne poslušajo glede slovenske politike, proti tudi njim poguba. — Monarhični „Moniteur Universel“ piše iz povoda poljske grofa Andrašija: „Avstria ni samo domovina poljska in magjarska ampak žive v njej tudi Čehi, Hrvati itd. Vsem slovenskim narodom mora dati avtonomijo, kakor jo terjajo in smatrajo za svojo najdragocenijo dediščino.“ — Zmerno republikanski „National“ ne veruje da bodo Beustov naslednik pomirljivo politiko vodil, ker se vidi da Nemci čedalje bolj Slovanom nepravični postajajo.

— Urednik „Obzora“, organa hrvatskih narodnjakov, je bil 29. nov. zarad zločina kaljenja javnega miru storjenega po citatu iz nekega ruskega časopisa, kjer je bil med „novinskimi glasi“ v „Obzoru“ tiskan, obsojen na 4 mesece zapora in 1000 gl. izgube na kavciji!

— „Politik“ piše o novi éri in omenja, da sta dva izmed novih ministrov dr. Glaser in dr. Unger krščena juda. Jud, ki se da iz religioznega nagiba krstiti, je bela vrana. Po večjem se dajejo krstiti, da bi napravili dobro kupčijo in era tacih krščenih judov pomeni potencirano sleparstvo, pomeni prenesenje kupčevalske goljufnosti na najsvetjejše interese države, pomeni sleparjenje s političnim in religioznim prepričanjem. Da nova ministra Unger in Glaser nista iz prepričanja k naši veri pristopila, kaže pač njihovo dozdanje ropotanje proti katolicizmu. „Politik“ dalje piše, da je dr. Fischhof tudi jud, pa jud, ki ne baranta ne z religioznim ne s političnim prepričanjem. Ko je dr. Fischhof svojo znano knjigo o Avstriji in poroštih njenega obstanka spisal, govorilo se je ravno o novih ministrih na mesto kabine Potocki in dr. Unger ni bil vzet v kombinacije. Da bi pa pozornost na se obrnil, razglasil je v različnih listih, da se ni udeleževal pri spisovanju Fischhofovega dela, če tudi je dr. Fischhof se imenoval kot edinega spisatelja. To v dokaz, da se dr. Unger ne boji umazanih pri-pomočkov, samo ako mu h karièri pomagajo.

— Srbska „Zastava“ kliče Srbe na Ogrskem, naj se organizirajo v društvi k uporu proti svojim protivnikom. Taka združevanja bodo na korist narodni politiki, literaturi in materialnim interesom. Kajti če prav morda iz teh društev glas ne bodo segel do najvišega mesta, pravi „Z“, vendar se bodo s tem narod izobrazil in pripravil ter navadil se, sam v sebe zaupati.

— Pri volitvah za županijsko skupščino v Zagrebu — dopolnovalne volitve iz velikega posestva — so zmagali narodnjaki. Kljubu zboru unijonistov napreduje toraj narodna reč na Hrvatskem. Narodna stranka je dobila tako v županijski skupščini večino in „Obzor“ imenuje ta dogodek „prvi odgovor činovničkoj skupštini“, katera se je hrupno hvalila, da veliko posestvo in velika inteligencija stoji na njeni, t.j. unionistični strani. — Reč ima veliko premembo. Ako bi se bili na mesto izstopivih 5 velikih posestnikov (med njimi Rauch) unijonisti volili, mogla bi bila všada barona Raucha vsaj moralčno rehabilitirati, ker bodo v bodoči glavnji skupščini lonjskopoljska reč prišla na obravnavo. Rauch je vedel, zakaj je izstopil; prijetnih reči bi tudi v skupščini z magjaronsko večino ne bil slišal.

— Kraljevi reskript od 12. septembra t. l. poslan českemu zboru je prišel, kakor smo že poročali, krasno oblegan v tiskarnici J. S. Skrejšovskega v Pragi na svitlo. Razvesujejo ga Čehi po gostilnicah, društvenih prostorih i. t. d. Ces. kralj. namestništvo v Pragi je sedaj ukazalo vsem okrajnim glavarjem, naj natanko pozvedo, v katerem številu, se eksemplari kraljevskega reskripta vgori omenjeni obliki v dotičnem kraju nahajajo, okrajni glavarji naj varujejo, da se oni reskript ne bo rabil za vladni sovražne namere in naj nikakor ne puste, da bi se reskript v učilnice obešal. „Politik“ pravi o tem: Tega še manjka, da uradnik deželnega gospoda, kraljevi, podpis vladajočega cesarja nositi reskript odstrani; to bodo gotovo dinastičnim namenom koristilo, posebno če bodo tako pokazano, da Čeh ne sme čitati, da ima cesar „v dobrem spominu neomahljivo zvestobo, s ktero je prebivalstvo Česke dežele vsak čas prestol podpiralo.“ Dalje pravi „Politik“, da je tiskarna Skrejšovskega do sedaj 6000 izpisov razposlala, 2000 naročil pa še čaka, da se jim bodo moglo zadostiti.

— Belgrajski list srbske vlade „Jedinstvo“ piše: „Na potu kulture napreduje Srbsko s čudovitimi koraki. Razen šolskega razvoja je napredek zadnjih 3—4 let v srbski vojski tak, da sme vsaka kristjanska duša v srbski vojski svojega osvoboditelja pozdraviti. Srbija je pripravljena na vse kar je treba, da se vzdigne v jugu velika jugoslovanska država.“ Kako Srbi in srbska vlast o Andrašiju misli, je razvidno iz dunajskega dopisa tega uradnega (zvaničnega) organa. Piše namreč: „Andraši je znan kot zakovani neprijatelj ruski, in bi se rad maščeval za Vilagoško pobito Magjarov; on bodo krmilo obračal proti Rusiji in proti vsemu Slovanstvu. — Tako je tukaj krosko stanje. Kedaj bodo temu konec? Odgovor na to je: Avstro-Ogerska je nenaravna (neprirodnata) država.“ — Tako srbski list.

Dopisi.

— **Iz Ljubljane**, 29. novemb. [Izv. dop.] Naše politično življenje je vendar postal nekoliko bolj zanimivo, odkar so razpisane nove volitve. Kdo govoriti kaj ne ve, zdaj vsaj o volitvah ugiba. Ker je odločen tako kratek obrok, treba nujnega postopanja, brzega dela. Tako pretekli ponедeljek je bil sklican odbor društva „Slovenije“ in bivši deželnih poslancev. Pri zboru se je predlagalo, da bi se, ker je zadeva velevažna, sklical izreden občen zbor „Slovenije“. Ta predlog pa ni bil odobren, ker je bil podpiran samo dvema glasi in sklenilo se je, da se odbor „Slovenije“ pomnoži z nekterimi posebno važnimi osebami izmed volilcev. Sploh se pa pri tem zboru o kandidatih ni sklenilo nič definitivnega, ker se mora vedeti prej, ali prevzamó vsi zdajni poslanci zopet mandate brez pogojno ali ne? Zbog tega so se vsi izven Ljubljane bivajoči poslanci brzojavno poklicali v Ljubljano k zboru, kjer bodo jutri zvečer ob 6. uri. O sklepu ju-trajnjega zebra poročam v prihodnjem listu, v katerem tudi kandidate objavim.

Veselo znamenje politične zrelosti so te dni objavili naši vrli Bohinjeci s tem, da so ministru Hohenwartu poslali zaupnico, ter z njim dokazali da tudi v podnožji Triglava vedo ceniti njegovo pošteno politično delavnost. Slava jim! —

Prva beseda naše čitalnice (nedeljo 26. nov.) je bila zlasti od krasnega spola obilo obiskovana. Program je bil mnogovrstni in zanimiv. Možki zbor pod vodstvom gosp. Valente se je vrlo obnesel, zlasti se pa odlikoval zboroma „Moj dom“ in „Jadransko morje“. Slednja kompozicija je krasna, velikanska, le škoda, da nimajo druge čitalnice toliko glasbenega materijala, kakor ljubljanska. Gosp. Meden je prav z občutkom pěti samospev „Zora“, pa največ užitka smo imeli pri šestospevu iz opere „Lucia di Lammermoor“. Ta

komad se pa tudi redko kdaj čuje tako peti, kakor je bila nam prilika dana. Peli so najbolji pevci: Meden, Valenta, Kagnus, Razinger in gospodični Rosova in Barnasova, kjerim se zahvaljujemo za vžitek s prošnjo, da nam skoro kaj enacega privoščijo, sploh pa da bi se čitalniške besede bolj držale značaja koncertov. — Zadnja točka programa, namreč igra „Neznani varh“ pa potrebuje plašča — če ne morebiti celo kóca — krščanske ljubezni; edinega gosp. Juvančiča moramo hvalno omeniti, za njim pa gosp. Jeločnika, čemur pa niso toliko igralci krivi, nego pisar, ki je prepozno role spisal.

— **Iz Gorenjskega**, 30. nov. [Izv. dop.] Naš deželni zbor je tedaj s cesarskim patentom 25. nov. t. l. razpuščen in 18. dec. že se ima sniti novoizvoljeni. Čas za pripravljanje volitev je kratek, hajdi! torej brž na delo vsak rodoljub brez razločka stanu, duhovskega, kmetskega ali učiteljskega, in pokažimo Adolfu, da ne maramo za-nj, ne za drug narodni zastop, kakor smo ga imeli sedaj. Duhovni bodo gotovo, kakor vsigdar, tudi zdaj storili svojo dolžnost, ter podučevali ljudstvo in ga varovali zapeljivih in zgrabljivih volkov nemčurskih; ljudstvo tudi pa bodo poslušalo svoje dobro svetovalce ter stalo trdno kakor skala v morj za narodne prejšnje svoje poslance. Kaj pa bodo storili gg. učitelji? Učiteljstvo naše je narodno; porodilo se je iz naroda slovenskega, čuti in misli narodno in tako se je tudi izjavilo pri učiteljskem zboru v Ljubljani, celo v Zagrebu in večkrat že pri domačih okrajnih posvetih. Ali vendar se le prerado zgodi, — kakor nam kaže izkušnja pri zadnjih volitvah — da se učitelji po večrazrednih šolah po mestih in trgih naših ali volitve ne nedelejujo ali celo nasprotno glasujejo. Tako so imeli učitelji v Tržiči 4 glasove pa le gg. ravnatelj in prvi učitelj sta glasovala za narodnjaka druga dva za nemčurja; v Kranji so imeli učitelji 5 glasov, pa le dva sta narodno volila, trije se volitve niso udeležili; in v Loki? Pisana Loka je poslala k volitvi 3 učitelje, kjer so nasprotno glasovali, eden je pa doma ostal. V Ljubljani veste kako je bilo. Poznamo razmere učiteljev dobro, poznamo tudi strah, ktere imajo pred svojimi paši, okrajnimi glavarji, toda v boji, ki se bije za najsvetješje pravice narodove, za njegov obstanek, — strah ni srčnost in izdajica narodovih svetinj je tisti, ki iz boja tihotapno! pobegne Učitelji! vam izročijo stariši najdraži zaklad, ljubčeve svojih srce, vaši skrbi zaupa država blagor toliko mladih zemljanov, nado dobrega in srečnega potomstva, tacim možem ne pristuje niti omahljivost niti strah! Saj vse naše šolske gospiske so narodne razen ljubljanskega mestnega šolskega svestovalstva in Tržičkega krajnega šolskega sveta, zakaj bi tedaj tudi vi ne vstopili v vrsto hrabrih borilcev za narodno stvar! Delajte tedaj z vsemi močmi za narod in blagostanje in poslužimi se pravice, ktere imamo, vredno stanu, ktere sta. Posebno pa vi učitelji Kranjski in Loški, kjer imate menda 9 glasov, pojrite gotovo k volitvi, saj je dan volitve četrtek, in stojte kakor en mož za narodnega poslance g. Jugovica, glasujte s svojim ravnateljem, ki se je pokazal kot čisto zlato narodno pri volitvi v Tržiči in vedit, da 9 glasov nekaj odloči. „Slov. Narod“, kjer je učiteljstvo vedno dobro zagovarjal, vas k temu opominja.

— **Iz Dunaja**, 30. novembra. [Izv. dop.] (Andrašijev prvo delo v zunani politiki) je okrožnica, krero je poslal diplomatskim poročevalcem na tujih dvorih. V tej okrožnici (23. nov.) Andraši pravi, da gre iz dvojnih uzrokov zaupen na delo, prvič ker brezpogojno veruje, da avstro-egerska monarhija ne more propasti, drugič ker mu je zunanja politika že predpisana po interesih države, ki mora v sebi svoj poklic iskat. Država je namreč prevelika, da bi si še kaj pridobiti želeta in škodilo bi jej vse, kar bi si na kateri koli meji — dežel pridobila. Težave v notranjem bodo, upa A., manjše; da se pa nasprotje v notranjem zmanjša treba, da se mir na zunaj

ohrani. To je zapopadek Andrašijeve okrožnice. Kar hvale vedno bi bilo, da Andraši neče vojske na nos in vrat z vsimi Slovani ali vsaj z Rusijo in Srbijo začeti, kakor pravi. Ali iz Translajtanje sem nam kličejo: verjemite nasprotno od tega, kar Andraši reče, kajti kar je Hrvatom obljubil nikdar ni spomnil, niti svoje privatno dane častne besede ni držal. To je eno. Drugo pa je sumljivo že to hlastno izgovarjanje, da Avstral-Ogrska neče vojne, da neče nobene dežele osvojiti si itd. Se li ne mora misliti, da kdor se izgovarja, ta se obdolžuje.

Kaj pa je tisto, kar Avstriji ravno tako pred nosom leži, kje je tista dežela, po kteri more Avstrija samoposeči. Umirajoč osel pač še udarja okolo sebe, ako mu brez skrbi nastavljaš se, ali smijal se ti bo vsak, če boš dokazoval, da samo zato ne gre v deteljo škode delat, ker je pameten. In tako se bodo tudi Andrašiju smijali zunanj državnik, slušajoč ga, kako iz sile in potreba dela čednost. — Prav ima sicer Andraši, ako pravi, da je prvi pogoj notranjega konsolidiranja in pomirjenja razdraženih duhov v Avstriji, mir na zvunaj. Ali kaka je ta država, ki se mora batiti le en korak na ven storiti, ker sicer znotraj vse skup pade. Da, in da je Avstria zdaj tako steklene ali glaževe hiše, iz ktere ni dobro nobenega kamena vreči, ker bi sicer nazaj priletel in vse zrušil — za to imate zaslugo v prvi vrsti predhodnik Andrašijev, Beust, in Andraši sam, ki obeta zdaj, da se bode njegovega pota držal.

Politični razgled.

Ministerstvo Auerspergovo se ustanovlja. Imenovalo je znanega proganjaleca Čehov, Kollerja za cesarskega namestnika na Českem in ta je že prisego položil. Imel bode poleg civilne tudi vso vojaško oblast na Českem. Vendar poleg te „energije“ ima ministerstvo že zdaj svoje križe. Direktne volitve med českimi Nemci ne pojdejo gladko, ker ustavoverni časniki sami tožijo, da se njih voditelji osobnih interesov drže in jim manjka edinstva. — Ravno tako ima ministerstvo težavo s Poljaki. Cesar je naložil Auerspergu poljskega ministra dobiti in posebno poravnanje s Poljaki doseči. A zdaj jim ni mogoče niti poljskega ministra najti niti s Poljaki pobogati se, ker Nemci si poravnanja drugače misliti ne morejo, kakor da se vetrenjaki Poljaki v njih milost udade. — Tako utegne ministerstvo Auerspergovo prej pasti, nego se misli.

Na Ogerskem se volijo zdaj po komitatih pravosodna zastopništva, Ogerski in sedmograški Rumuni posebno zmagujejo s svojimi narodnimi kandidati. Znano je, da se Rumuni drže „pasivnega upora“ nasproti Magjarom kakor Čehi nasproti rajhsratu, ter ne pošiljajo poslancev v Pešto. In kakor so se Čehi utrdili doma, tako so se tudi Rumuni s to politiko, kakor zdaj izidi volitev kažejo.

Andraši je v ogerskem državnem zboru naznani, da svoj mandat kot ogerski poslanec odloži.

Volilno gibanje je v vseh deželah, katerih zbori so razpuščeni, jako živo.

V Versaillesu so bili v noči od 27 — 28. novembra ustreljeni trije voditelji pariške komune: oberst Rossel, Ferre in Bourgeois — dasiravno je vse francosko javno mnenje prosilo za pomilovanje posebno prvega teh treh zapeljanih ljudi.

V Belgiji se hrum in ropotanje liberalne manjšine proti ministerstvu, ktero je popolnoma po ustavnih načelih vzeto iz (katoliške) večine, ni poleglo, da-si je ministerstvo odpustilo Dedecker-ja. Še vedno se po ulicah demonstruje in upije: proč z ministerstvom.

Razne stvari.

* (Dramatično društvo.) Očitalo se nam

je zadnje čase, da smo preostri v kritiki. Pa imeli smo vsegdar tehtne uzroke, kakor jih imamo tudi danes — toda za hvalo. 28. novembra je spravilo dram. društvo na oder tri igre. Prva je bila „Rudeči lasje“. Dasi je v zadnjem trenotku zbolel gozpod Kajzel, glavna moč tej igri, se je vendar cela igra dosti gladko predstavljala; posebno hvalno moramo omeniti g. Noli-ja, gospico Podkrajškovo in g. Šušteršiča. Gosp. Andrejček, ki je v zadnjem trenotku prevzel nalog Svitoslava Zajčka, je pokazal, da ima talent, da bode še izdatna moč na deskah. — V igri „Počitki I. II. in III.“ je gosp. Schmidt (graščak Vidimov) tako izvrstno igrал, kakor slednjič v Jurčkovih prikaznih. Donela mu je tudi zaslužena vsestranska hvala. Gotovo bode velika izguba našemu društvu, ako ta izredna moč, toliko spretna za partitne in konverzacijske naloge odide iz Ljubljane. Drugi venec pa si je igri zaslužila gospodična Erbežnikova, ktera nam je koketno in možažljivo udovo popolnem ugodno predstavljala. Mesto zbolelega g. Kajzela je gospod Noll prevzel nalog sluge Jakob-a, in radi priznavamo mnogostranski spremnosti Noll-jevi, da je slugo vsaj tako dobro igral, kakor Kajzel. Gosp. Šušteršič (svetovalec Kolnski) je bil popolnem pravilen, drago nam bode vsigdar ga videti v enacih rokah. Gospodična Tumova edina svoje nalogi ni bila kos.

Komična opereta, „Vino, žene, petje“ je napravila potrebni konečni efekt. V njej je prvkrat v tej saisoni nastopila gospa Odijeva in iz prijaznosti prevzela nalog Elize, za kar je občinstvo od prvega do zadnjega hvaležno. Njena igra je bila tako živahna, pikantna in petje izvrstno, da je to en glas o njej. Naj bi blagovolila gospa Odijeva večkrat nastopiti in nam svojoj umetnostjoj krajšati večere. Gospod Noll (Meltov) je vredno sodeloval, isto tako tudi gospodična Rossova kar se petja tiče, glede oprave in igre bi pa imeli, ko bi pripuščal prostor, nekoliko omeniti. Gosp. Podkrajškova kakor vsakokrat — namreč prav dobra. — Gosp. Noll nam je pa ta večer posebno očividno dokazal svojo izredno sposobnost, kajti nastopil je v treh igrah in v vsakej v drugem značaji, zvršil je vse prav dobro, najbolje pa nalog, ki ga je prevzel mesto Kajzela. Gledališče je bilo dobro obiskovano in poslušalci vsi jako zadovoljni.

* („Katoliško tiskovno društvo“) v Mariboru bode društvenikom dve knjižici zaporedoma razdelilo; eno še meseca decembra, drugo pa v početku prihodnjega leta.

* (Za cesto iz Šmarja blizu Sevnice v Planino) je štajerski dež. zbor sklenil razpisati koncurenco, da se prevzame in ohrani kot okrajna cesta 2. reda in cesar je sklep dež. zobra potrdil. Pomagano bode, kadar se namena dež. zbra izpolne, živi potrebi in bilo bi samo želeti, da bi se v sosednjem kozjanskem okraju tudi ceste popravile.

* (V Mariboru) so neki pred kratkim izkopali posodo, na kteri je videti glava, ki nosi lišč, s kakoršnim se navadno Izis sliko. Baron Rast je poslal omenjeno izkopljino historičnemu muzeju v Gradeu.

* (Tolovajstvo.) Infanterist Anton Caf je 25. marca t. l. zemljščnega posestnika Kaca pri gozdu, kjer je lastnina škofjske grajščine Bintenava blizu Maribora, zgrabil in ga za 50 gld. obropal. Zločinec je zato obsojen na 14 let težke ječe, ktere ima odsedeti v olomuški trdnjavi, dalje se bode moral 25. vsakega meseca postiti in je izobčen iz vojaške zaveze.

* (Izpraznene službe.) Služba adjunkta v Černomljii; prošnje do 12. dec. predsedništvu okrožne sodnija v Novem mestu. Dalje učiteljska služba v Št. Gothardu pri Trojanah (243 gl.); služba učiteljice na dekliški šoli v Kamniku (210 gold. plače in 31 gl. 50 kr. stanovnine); služba podučitelja v Moravčah (189 gl.); za zadnje tri službe se morajo prošnje izročiti do 15. dec. t. l. okrajnemu šolskemu svetu v Kamniku.

* (V Parizu) so kakor znano ob času pruskega oblegovanja med drugimi nenavadnimi pčenkami celo podgane jedli. Gostivničarji so tedaj radi mačke za zajce gostom dajali in se tega ne morejo lahko odvaditi, zarad česa je cena ene mačke v Parizu poskočila na 4 franke ali 2 golddinarja.

* (Požar v Chicagi.) „Herold“ (Milwaukee) od 21. okt. donaša obširen popis te grozne katastrofe, iz ktere posnamemo tu važnište točke. Dne 7. okt. o polnoči se zasliši z zvonika Courthouse plat zvon. Brizgalnice ropotajo proti Clintonovi cesti in na tisoče ljudi se vali proti zahodni strani, ker žareče nebō je zaznamovalo, da je ondi hud ogenj. Pač nobeden neštevilnih gledalcev ni mislil, da bode 24 ur pozneje sam begal po ulicah. Kakor morski valovi drvil se je ogenj med Adamovo in Van Burenovo cesto, silen jugozahodnik ga je gnal proti severu. Ves kraj med imenovanima cestama in med Kanalovo in Jaksonovo cesto je bil v plamenu. „National-Elevator“, je bil otet, da-si je bil skoraj sred ognja. Ob 4 zjutraj se vrnejo gasilne družbe trudne domu. Ogenj je bil ukroten. Tako se je mislilo, pa žalibog, da to ni bilo res, pokazal je naslednji dan. V nedeljo 8. okt. je bil nenavaden jasen dan. V velikih četah so ljudje romali na pogorišče. Opolne se vnovič vzdigne močnejše nego poprej jugozahodni veter in jame vihri proti pepelu in dimu. Ob pol enačtih se zopet zvonovi žalostno oglašajo in brizgalnice v drugič drdrajo po ulicah. Hlev na De-Kovenovi cesti je stal v ognju. Krava je neki pri molzi brenila in zvrnila svetilnico. S senom in slamo napolneno poslopje je stalo koj v plamen. Veter je začel strašno divjati. Ko bi trenil gorele so tri ceste. Brizgalnice niso kar nič opravile. Dalje in dalje se je razprostiral razdrženi element. Iskre so letale miljo na okrog. Poslopje „Armory“ je bilo med prvimi v južnem mestu, ki ga je ogenj pokončal, z njim dober del stare Chicage. Ob pol ene je huda nevihta zanesla plamen unstran reke. Noč je bila svetla kakor po dnevu. Zmešnjava po ulicah je naraščala. S strašnim upitjem in javkanjem so begali ljudje iz gorečih hiš in ulic. V tem vrišči in kriku je še vedno brenčal zvon z Courthouse. Na enkrat utihne tudi on. Skozi okna kuplje se ogenj prikaže ter se spenja po lesovji više in više, v nekaj minutah pada veliki zvon z votlim pokom na zemljo. Že je požrešni plamen ukončal 18 ulic in se je drvil dalje hudo in enak. Velikanski magazini, zakladnice, karavanzerije, najlepše gostilnice so se v kratkem spremenile v pepel. — Ker voda ni pomagala, jeli so s smodnikom streljati, toda silni plamen je švigel čez razstreljene hiše in užgal cele. Od kraja so mislili, da ogenj prizanese lepemu oddelku mestnemu, ker je pri Madisonovi cesti krenil na vzhodno stran, a od juga se je privalila ognjena reka in vpepelila tudi ta oddelek. Največi in najpremožniši del Chicage je postal kup pepela. Krasni Courthouse, z atenskim marmelnom v renaissans-slogu l. 1865 sezidano poslopje kupčiške zbornice, kolodvor mičiganske železnice, največji kolodvor v združenih državah, mitnica, pošta, Farwell Hall s prekrasnimi orglami, Aikencov in Wood-ov muzej, Crosby-ov operni dom, ki je veljal pol milijona in bil pred nekaterimi tedni popravljen, Harley-ova opera, Vickerovo in Dearbornovo gledišče, telegrafišče — vse to je pogorelo v eni noči. Razen teh 50 hotelov in poslopij nad 90 časnikov in periodičnih listov, 49 molišnic, med njimi 13 katolških cerkva in samostanov in 10 očitnih šolskih poslopij. Banka je le ena ostala in hišč zavarovalnic so v prahu. Razgled na te razvaline in pogorišče je bilo grozno, ko se je jelo daniti 9. okt. A razkačen ogenj še ni bil potolažen. Čez most Vello-ceste udari plamen na severno stran „vrtnega mesta.“ Tu je bila nesreča še hujša nego v južnem mestu. Tu so naseljenci, ki so videli, kako jim je ogenj v trenutki vzel, za kar so oni storili leta in leta. Če so na južni strani bogatini, kapitalisti imenitni trgovci, žive na severni večidel naseljeni delavec in siromaki, ki so toraj neslišano osodo trikrat (Dalje v prilogi.)

Tiskar: F. Skaza in drugi.

briškeje čutili. Prizor ki ga je učinil požar tukaj, para človeku srce. Ogenj je tako divjal, da se je v kratkim vse severno mesto žarilo na nebu. Veter ni pojenjal, temuč še bolje je pihal, čudovito hitro je pogorela hiša za hišo, plod toliko delavnih dni in vročih srag. Vročina in dim sta bila nestrljiva. Z blagom orodjem naloženi vozovi so dryili v divjem diru, ne glede koga povozijo, otroci jokajo kličejo starše, žene soprogje svoje, sleherni skrbi le, da sebe otme. Gneča in žmešnjava, jok in stok, kričanje in vpitje je grozno. V Linkoln — Park beži vse, toda tudi do tje prodré strašna šiba in marsikdo izgubi tukaj si to, kar je mislil, da je že rešil. Kakor besen je ogenj podil množice od kraja do kraja, vedno ožji je prihajal kolobar, v katerga je gnal ne-

Naš najnovejši **zapisnik cen** različnega semena za poljedelstvo, zelenjavo in cvetlice (z mnogimi oddelki) je na prijazno željo gratis in franko na razpolaganje. (79—1)

Karel Schmidt-ova trgovina s semenami, umetno in kupčijsko vrtnarstvo.

Zdrave zobe!

Za čistenje in zdravje zob in zobnega mesa je dobra **Anatherinova voda** od Dr. J. G. Poppa, c. k. dvornega zdravnika za zobe, iz Dunaja, mesto, Bognergasse, Nr. 2, kakor malokter drug pripomoček, ker nima nobenih zdravju škodljivih materij v sebi, zabrami, da zob ne gnijije in se zobni kamen ne dela, brani da zob ne boli in ne gnijije, in če je to oboje že, se kmalu ustavi, ako se ta voda rabi.

Cena za flašico 1 gld. 40 kr. a. v.

Zmerom pravo dobiti v teh zalogah:

v Mariboru v Bankalarjevi lekarnici, pri g. A. W. Königu, lek. Marija pomočnica, pri g. F. Kolletnigu in v Tauchmann-ovi bukvarnici; v Celji pri Crisperju in v Baumbachovi lekarnici; v nemškem Landsbergu pri A. L. Müllerju, lekarju; v Gleichenbergu pri F. pl. Feldbachu, lekarju; v Konjicah pri C. Fischerju, lekarju; Leibnitz, lek. vdova Kretzlig; Ljutomer lek. Fr. Pessiak; Murek lek. L. pl. Steinberg; v Ptuju lek. E. Reithammer; Radgoni lek. F. Schulz in J. Weitzinger; v Brežeh J. Schniderschitsch; Rogatec lek. Kristper; v Kislovici v lekarnici; Stainz v. Timonschek, lek.; Slov. Bistrici J. Dienes, lek.; Slov. Gradeu J. Kaligarić; Podčetrtek Vasulik, lek. Varaždinu A. Halter, lek. (23—4)

Kovane uradno preiskavane decimalne vase

četirioglate oblike:
Nositeljna moč: 1 2 3 5 10 15 cent.
Cena, gld.: 18 21 25 35 45 55.

Nositeljna moč: 20 25 30 40 50 cent.

Cena, gld.: 70 80 90 100 110.

Balancirne vase:

Nositeljna moč: 1 2 4 10 20 30 fnt.
Cena, gld.: 5 6 7.50 12 15 18.

Nositeljna moč: 40 50 60 70 80 fnt.

Cena, gld.: 20 22 25 27.50 30.

Vase za žirino

z železnim obročjem in utegi (gevihiti):
Nositeljna moč: 15 20 25 30 40 50 cent.

Cena, gld.: 150 170 200 230 300 350.

Mestne vase:

Nositeljna moč: 50 60 70 80 100 cent.
Cena, gld.: 350 400 450 500 550.

Nositeljna moč: 120 150 200 300 cent.

Cena, gld.: 600 650 750 900.

L. Buganiy & Comp., fabrikanti vag in utegov. Dunaj, mesto, Singerstrasse Nr. 10.

srečne prebivalce. Nekteri hočejo predeti ognjeno črto, toda njih večina se snide v tiki hiši na Milwaukee Aveue, kjer so naredili začasno mrtvašnica. Proti jezeru beže drugi ter iščejo rešitev v hladnih valovih, kjer jo res najdejo za vselej. Zvečer je največ in znameniti del mesta od Harrison ove ceste do Lincoln-ega gaja okajene groblje in razvaline od 50.000 hiš na prostoru 3000 acres ni drugačia kot pepel, in več tisoč ljudi ne zna, kam hi se obrnilo. Lačni in mraza trepetajoči so neštevilni prenočili pred milim nebom na planjavi — Prairie, — nad 90.000 jih je brez strehe. Potri zarad hude nesreče so ljudje mislili, da zlobneži ogenj podtikajo in bati se je bilo samovolnosti. Sedaj so mirni, pridno delajo novo mesto, novci jim prihajajo od vseh strani in v kratkim bode Chicago iznova oživila in cvetela. Kar njenim prebivalcem iz sreca želimo.

Čudež v Kosmetiki!
Noben pomoček za lase bavati.

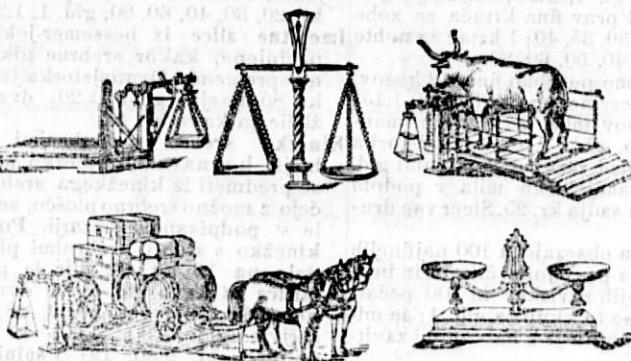
Dr. John Brown's
e. k. privilegirana
prava (12—12)

pomada za lase ohraniti

Debra za črne, rujave in rumene lase, namenjuje vsak lasobarven pomoček, naredi da osvetli lasje in osvetla brada kmalu zopet dobodo prejšnjo barvo; precej v prvih dneh rabljenja se vidi že vspeh zbrani prerano ali dajnej osivenje, kakor izpad las in zaploidi gosto rast las, kakor se vidi navadno pri krepki mladosti. Ta pomada dela lase fine in svete, a ne omasti pokrivala, kar je zavoj ekonomije in po letu posebne vrednosti. — Za govor vspeh garantira!

Veliki lonec 2 gld. 1/4 ducend gld. 4.80; 1/2 ducend gld. 9; 1 ducend gld. 16.80 a. v. Mali lonečki 1 gld. 1/4 duec. gld. 2.70; 1/2 duec. 5.10; 1 duec. 9 gld. a. v., proti gotovi plači ali poštno povzetje. Zapokanje cenó.

Centralni in razpošiljavni depô je pri iznajditelju:
Wien, Mariahilf, Gumpendorferstrasse Nr. 43,
1. Stock.

Dalje vse sorte druge vase in utegi.

Naročilom proti pošiljanju denarja ali na poštno poduzetje ustreže precej: (11—38)

Povabilo za nakup novo izdanih Innsbruških tako zvanih Tirolskih sreček,

ktere, kakor v poznejšem razloženo, so boljše, ko gotovi denar, in ktere bodo prvič in prihodnjič že 3. januarja 1872 vzdignene.

Podpisana menjavnica si s tem dovoljuje svojim cenjenim P. T. privavnim prejemnikom in poselskim prijateljem naznaniti, da je prevzela od deželnega mesta Innsbrucka najeto posojilo v znesku od 1 milijona gold. avstr. vel. in prosi, naj se blagovoljno storí, da dotočna prijazna naročila ali vprašanja samo podpisani menjavnici dojdejo.

Kratke razkazi nekterih koristi, ktere to posojilo daje:

1. To posojilo znaša vkljup samo 1 milijon goldinarjev in se z 2.535.910 gld. a. v. v 40 letih vrne in

2. Je razdeljeno v delne dolžne liste, katerih vsak mora biti vsaj po 30 gld. a. v. izreban.

3. Bodo ti 4krat na leto vzdigneui z glavnimi dobitki od 30000, 12000, 10000, 10000 gld. a. v. itd., dalje

4. Dajejo oni, ne glede na to, da je deželno glavno mesto Innsbruck prevezelo plačalsko dolžnost, kar gotovo vso garancijo daje, ke s tem, da je dežele glavno mestno središče, vzdigneui v glavnini vrednosti nad 800000 gld. in z vsemi davki in dohodki, ki mu gredo, porok, vsako sigurnost, ki je mogoča in se more želite ali mislite in takoj vsaki drugi srečki na stran stavijo.

Da bi svojim P. T. prejemnikom dokazala, kako podpisana menjavnica sama o vrednosti in gotovosti tega papirja kot založnega kapitala misli, je sklenila, en del teh sreček v ta namen rezervirati, da izreče in se zaveže, vse pri njej od danes do

1. januarja 1872 v posameznih kosih po gld. 30 a. v. kupljene take srečke

(če jih bo še kaj tako dolgo), eno leto t. j. do incl. 1. januarja 1873 po polni kupni ceni, t. j. tudi po 30 gld. v pladilo jemati, tako da potem takem vsak kupec takih sreček ne da nič na risiko, ker v teku enega leta ono srečko vsak trenutek lahko za celo kupno ceno v plačilo da in tako zastonj pri 4kratnem vzdiganju za glavne dobitke od 30000, 12000,

Take srečke brez te dolžnosti, jih nazaj kupiti, prodaja podpisana menjavnica vselej natanko po dnevnem kurzu in sedaj po 26 gld. a. v. kos. Te srečke se tudi dobijo v skoraj vseh menjavnicah na Dunaju in po provincijah po dnevnem kurzu. Da bi si pa vsakda take srečke kupiti mogel, je podpisana menjavnica drugo število teh sreček odbrala, ktere za 30 mesečnih rat po 1 gld. a. v. prodaje in pri katerih se po plačitvi prve rate od samo 1 gld. in postavnih šempeljskih pristojb je pri prihodnjih vzdiganjih za glavne in splah za vso dobitke igra. Tudi takoj se podpisana menjavnica zaveže, vse do takrat ne prodane tako zbrane Tirolske srečke 8 dni po pripadu zadnje rate za ves njeni plačani znesek nazaj kupovati. Podpisana menjavnica si dovoljuje delati svoje P. T. prejemnike pozorne na te nenavadne, izredne koristi, ki so z nakupom teh sreček združene, in vabiti k hitrem nakupljanju (da bo mogoče se udeleževati teh prihodnjih, ker utegne število sreček, ktere hocemo nazaj kupiti, kmalo prodano bitti) in misli, da sme izreči, da morebit' ne bo nikogar (kteri se takih sreček sploh nedeleži), ki ne bo videl povoda, kupiti si eno ali tudi več teh sreček, ker z njimi ni nikakoršen risiko združen ker se pri 4 vzdiganjih zastonj igra in se te srečke eno leto za celo kupno ceno v plačilo jemati. Prijaznim zunajnim naročilom naj se toraj poljubi dotični znesek s 30 krajcerji za 4 vzdiganje liste 1. 1872, kjer bi se potem franko poslali, če bi se želelo, franko poslati podpisani menjavnici.

* (Duhovske premembe v lavantinski škofiji.) Prestavljeni so čč. gg. kaplani: Jan. Jakopina v Galicijo; Lov. Janžekovič v Loko; Miha Vavpotič k sv. Tomaži pri Veliki nedolji; Ant. Krulec k sv. Emi. — Čast. g. Šim. Rak stopi v začasnt pokoj.

Listnica uredništva. — Povedali smo že, da ne moremo izjav: „ta in ta ni naš dopisnik“ jemati. Če bi se to za načelo vzeli, bi morali naposlед tiskati v vsacem listu taka „opravdanja.“ Kdor se čuti zadetega, naj se pa do nas obrne, in ne dopisnika ugiblje.

Listnica opravnosti. Gosp. N—I v Metliki: List se pri nas vselej točno ekspedira ob eni in isti uri. Na nas ni kritice. Ako list se le tretji dan dobite zaleži na pošti. Tam se odločno pritožite.

Podajte sreči rok! (77—1)

250,000 M. Crt.

v najsrcejšem slučaju kot najvišji dobitek ponuja **najnovejše veliko žrebanje denarjev**, ktero je od visoke **vlade** dovojeno in garantirano.

Koristna naredba novega načrta je taka, da se v teku malih mesecov v 7 žrebanjih **28,900 dobitkov** gotovo dočopi, med temi so glavni dobitki od eventuelno M. Crt. **250,000**, specielno pa **150,000, 100,000, 50,000, 40,000, 30,000, 25,000, 20,000, 15,000, 12,000, 10,000, 8,000, 6,000, 5,000, 3,000**, 102krat **2000**, 206krat **1000**, 256krat **500**, 18,200 **100** itd.

Prihodnja prva vzdigatev dobitkov tega velikega od države garantiranega žrebanja denarjev, je uradno določena in bode

ž 20. decembra 1871

in velja za njo

1 celo izvirna srečka samo gld. 3 1/2,
1 polovična izv. srečka " 1 3/4,
1 četrtna " srečka " 1.

Vsa naročila se prece z največjo skrbljivostjo storje in dobi od nas vsak z državnim grbom znamovano izvirne srečke sam v roke.

Naročilom pridajemo zastonj potrebne uradne načrte in po vsaki vzdigatev pošiljamo našim interesentom neopomneni uradne zapiske.

Izplačitev se godi vselej promptno pod državno garantijo in sicer po neposredni pošiljatvi ali na željo interesentov po naših zvezah na vseh večjih trgih Avstrije.

Naš debit je vedno srečen in smo bili stopri pred kratkim med mnogimi drugimi imenitnimi dobitki 3krat prve glavne dobitke v treh vzdiganjih po spričevalu uradnih dokazov dosegli in svojim interesentom sami izplačali.

Sme se pri takem na **najsoltnje podlagi** utemeljenem podvzetju povod na živo udeležbo z gotovostjo računati; naj se torej blagovoli že zarad bližnje vzdigatev vsa naročila kar najhitreje direktno poslati firmi

S. Steindecker & Comp.,

Bank- und Wechselgeschäft in Hamburg.
Kupujejo in prodajejo se vse vrste državnih obližajec, železniških delnic in posojilnih sreček.

P. S. Zahvaljujemo se s tem za nam darovano zaupanje, vabimo ob začetku novega žrebanja k udeležbi in se budem tudi za naprej trudili, z vedno promptno in reeleno postrežbo polno zadovoljnost svojih spoštovanih interesentov doseči.

G.

Menjavnica c. k. priv. dunajske trgovske banke poprej Joh. C. Sothen na Dunaji, Graben, Nr. 13,

Priloga „Sl. Naroda“ k št. 141, 2. decembra 1871.

Prodaja fužine.

Fužina z lastno neprestano vodo, ki ima eno domovanje z dvema kozolcema, 6 oralov njiv in travnikov okolo hiše, četrte ure oddaljen vinograd, včetrem se pridela vsako leto 40—50 veder boljega vina, ki je na najbolj prilični cesti, v najlepšem kraji Dolenjskega Krajskega; kjer se nahaja dobro gospodarstvo, konjska reja, kjer so sami vinogradi in v okraji poldruge ure 10 večjih po-

sestev in mlinov, četrte ure od Mirne, pri domači vodi **prodaja se prostovoljno** za polovico cenilne vrednosti za 4000 gld. To posestvo se tudi da za več let v najem (štant), za letne obresti 300 gold.

Več o tem se izve pri lastniku
Adolfu Gaudia

v
I Jubljani.

(73—2)

Prof. Dr. Lappièrre-a

Vbrizgovalno zdravilo

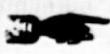
ozdravi *) v 3 dneh vsak tok iz scavnika, kakor tudi bell tok pri ženskah, če je tudi zastarel. Cena za steklenico s podukom o rabljenji 1 tolar 20 sreb. gr. Za poslan denar se strogo skrivno dobri po

A. Witt-u.

Linden-Strasse 18. Berlin.

*) Na stotine ozdravljenih.

(59—7)

 Vse predmete, ki se naznanjajo po raznih časnikih, naj spadajo v eno ali drugo struko, poskrbi **N. Glattau-a Bazar** za 10 % ceneje, kakor jih dotične firme naznanjajo. — Popolni cenik o več nego 15.000 predmetih zastonj in franko.

Po naslednjih čudovito nizkih cenah **N. Glattau-a prvi parižki bazar** za Avstrijo na Dunaji,

Stadt, verlängerte Kärntnerstrasse, Nr. 51, v Todeco-vi palači.

Darila za gospode, gospe in otroke:

Blago iz dunajskega usnja, znano kot najbolji fabrikat na svetu.

Ročne torbice za ženske z jeklenim obročem, ena prav velika gld. 1.20, 1.50; iz najfinjejega šagrén-usnja s pozlačeno klučavnico in okvirom, ena po gld. 1.80, 2.50; velike gld. 3, 3.40; prav velike gld. 3.80, 4; predtorbico za 1 gld. več.

Praktični portemonnais, za gospe, gospode in otroke, s pozlačenimi zapornicami ali gumi-trakom po kraje. 35, 50, 85; fini gld. 1.130, 1.70; prav fini gld. 1, 2.50, 3, 3.50.

Praktični toki za smodke po kraje. 40, 60, 80; fini gld. 1, 1.20, 1.50; najfinjeji gld. 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50.

Pisma- in denarnoš s praktičnimi predeli po kraje. 60, 80, gld. 1.; fine gld. 1.30, 1.50, 1.80; najfinjeji gld. 2, 2.40, 2.80, 3.20, 4.

Znamne knjižice (notiz) po kraje. 10, 15, 20, 25, 30; najfinjeji v usnji, vezane po kraje. 40, 50, 60, 80 gld. 1.

Potne torbe iz najmočnejšega usnja, s zaporno klučnico po gld. 2.10, 2.40, 2.70, 3.10, 3.70, 4, 4.30, 4.80. Cene računjene po velikosti.

Waterproof-popotni kovčegi, praktično upravljeni in razdeljeni po gld. 2.40, 2.80, 3.50, 4; prav veliki po gld. 4.50, 5, 5.50, 6.

Potne sklenice s kupico in usnjem prevcene po gld. 1.20, 1.50, 180, 2.10, 2.40.

Krasni albumi

na izbiranje in v čudoviti mnogovrstnosti, eden za 25 podob kr. 35, 60, 80, gld. 1; najfinjeji okinčan gld. 1.20, 1.50, 1.80, 2, 2.50; za 50 podob kr. 65, 90, gld. 1.20, 1.50; najfinjeji okinčan s podobami itd. gld. 1.80, 2, 2.50, 3, 3.50, 4; album za 100 podob gld. 3, 3.50, 4, 5 do gld. 12; za 200 podob gld. 4, 4.50, 5, 5.50, 6, 7 do gld. 18, slednji v najnovjeji krasotni obliku.

Albumi z muziko, igrajo, ko se odpro, dva lepa napева, kako pripravni za darila in kinč salona. V obliku pol osmerke, najellegantnejše vezani gld. 8.50; še fineji gld. 11, najfinjeji gld. 14, 16. V obliki 1/4 osmerke ravno tako upravljeni gld. 11, 12, 14, 16, 18; krasotvorji v obliku četverke gld. 14, 16, 18, 20, 24.

Pisne mape, vsaka s zaporom, kako praktične gld. 1, 1.20, 1.50, 2; s popolnim pisilnim orodjem gld. 2, 2.20, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50.

Neserjini na jokus ne je izdelani z vsemi šivalnimi potrebščinami po kraje. 45, 60, 80, gld. 1; veliki gld. 1.50, 1.80, 2 itd.; prav veliki, najfinjeji gld. 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5; krasotvorji za darila gld. 6, 7, 8, 10, 12, 14.

Pahlje za plese in šetanje

v najčeji zberki. Ena priprosta, lepa, kraje 30, 40, 50, 60; s prav lepo slikarijo kr. 40, 60, 80, gld. 1, 1.20, 1.40; najkrasnejše opravljena gld. 1.80, 2, 2.50, 2.80, 3.20, 4.80, 5; Bouquet cvetlic s znotraj skrito pahljo, ktera po volji izgine, po kr. 80 gld. 1, 1.50; najfinje po gl. 2.50, 3, 3.50.

Najbolji glavniki iz trdega kavčnika, 1 česalni glavniki kraje. 15, 20, 25, 30, 35, 1 gost glavnik kr. 20, 25, 30; 1 glavnik z ročajem kr. 25, 30, 35; 1 vtekliji glavnik kr. 30, 40, 50; 1 žepni glavnik kr. 10, 15, 20; 1 obvodni glavnik za otroke kr. 10, 20, 25, 30; 1 žepni glavnik s zrealom in krtačo kr. 25, 30, 40, 50.

Najboljše, po novem načinu napravljene krtače, kakovšne se le tu dobe. 1 krtača za glavo kr. 30, 40, 50; fine kr. 65, 85, gld. 1; najfinje gld. 1.50; 1 krtača za obliko kr. 50, 60, 80, gld. 1, 1.20; najfinje gld. 1.50, 1.80, 2; 1 prav fina krtača za zobe kr. 15, 20, 25, 30, 35, 40; 1 krtač za nohte kr. 25, 30, 35, 40, 50, 60.

Toaletno milo samo posebno fino. 12 kosov, velikega Glycerinovega mila gld. 1.15; 12 velikih kosov mila iz grenačkih mandelov kr. 85, gld. 1.10; dvanajstorka cvetličnega mila z raznimi vonjavami gld. 1.90, 2.50; dvanajstorka mila v podobi raznovrstnega sadja kr. 95. Sicer vse druge baže.

pisna garnitura obsezoča 100 najfinjejših listov papirja s povojnimi črkami imeni, 100 najfinjejših zavitkov in 100 pečatnih znakov. Vse to v kup za gld. 1; še minje gld. 1.35; najfinjeji z barvanimi zavitki gld. 1.70.

1000 pečatnih znakov, poslačeno tiskanih na nov patentiran način gumiranih, spopolno firmo, grbom itd., velja le gld. 1.60, 500, gld. 1.25.

Najpotrbnejši na potovanji

je dober Lefacheux-revolver, s katerim se v 6 sekundah zanesljivo 6krat vstreli, brez da bi se petelin napel; razen te hitrosti to orožje tudi daleč nese, na 7 milimetrov gld. 13.50; 100 patron gld. 3.50; na 9 milimetrov gld. 17, patron gld. 4, na 12 milimetrov gld. 19, patron gld. 4.50, Pestni revolverji 5* dolgi po gld. 8.50, patron gld. 3.50.

Resna beseda kadilem! Neredko se pripetita po slabem papirju za cigarete ostane v ustih slab okus, škodljiv zdravju. Temu se je prislo v okom, ker se zamore kaditi turški tabak brez papirja prav prijetno. 1 steklena cev, v ktero se nabaše tabak, ktera nadomesti papir in prihrani vso mujo veljalo kr. 25.

Kolosalna razprodaja

od več na kant prišlih fabrik za marele in solnčnike.

Dežniki (marele). Velika lepa marela gld. 1.50, 1.90; Alpaka-dežnik gold. 2.80, 3.50; Dežnik iz ponarejene svile (Zanella) gld. 3.20, 3.60, 4; iz težke lionske svile po gld. 5, 5.50, 6, 6.50, 7, 7.50.

Solnčniki. Pomladni solnčnik iz lionske svile gld. 1.90, 2.20; s svilno podlogo gld. 2.80, 3; iz navadnega blaga kr. 60, 80, velik solnčnik iz tkanine kr. 80, gld. 1, 1.20; iz težke svile gld. 2, 2.40, 2.80; s svilno podlogo gld. 3.20, 3.80, 4, 4.50; senčniki gld. 1.80, 2.50, 3.

Tovarniška zalog najboljših preračnic, za ktere se daje poroštvo. Dvoje iz angleških koncev kr. 45, 60, 80; svilnatih kr. 85, 95 gld. 1.10, 1.60.

Imenitni peresniki in noži iz bessemerek, znani kot najboljši na svetu, po kr. 20, 30, 40, 60, 80, gld. 1, 1.20, 1.50.

Imenitni žlice iz bessemerek, dobro pocinjene, kakor srebrne nikdar barve ne spremeně. Dvanajstorka jedilnih žlic kr. 85, finejši gold. 1.20; dvanajstorka žlice za kavo kr. 45.

Kinežko srebro s srebrnimi ploščami, boljši kot navadno kinežko srebro, ker se predmeti iz kinežkega srebra prevlečajo z močnosrebrno ploščo, se prodajajo le v podpisanim bazarji. Poroštvo za kinežko s srebro srebrnimi ploščami se daje na 10 let. 12 žlice le gld. 16.50, žlice za kavo gld. 9.20; dvanajstorka nožev in vilje gld. 26.50, 28; žlica za sočivje gld. 3.90, 4.60; 12 nožev za dessert gld. 9.80, 12; 1 solnica najellegantnejša oblika gld. 2.40, 2.85, 3; štupnica (za paper) gld. 1.45, 1.90; razspavac za sladkor gld. 1.90, 2.10; 1 velika žlica za mleko gld. 2.75, 3.40; 1 velika žlica za juho gld. 5.40, 6.40, 7; Slonjaki za nože v novi jako elegantni obliki gld. 3.25; 1 par miznih svečnikov gld. 4, 4.90, 5.85, 6.30, 7.25.

Kina-Alpaka-žlice, z bogatimi lepih lepote in vztrajnosti imenitne. 12 navadnih žlic gld. 2.35, 2.75, 3.50, 4.50, 5.20; 12 žlice za kava gld. 1.30, 1.60, 2.35; 1 velika žlica za juho kr. 90, gld. 1.20; za mleko kr. 45, 60.

Prave pipice za smodke iz morske pene lepo rezljane po kr. 50, 80, gld. 1; krasotvorji po gld. 1.50, 1.80, 2, 2.50; po ravno takci ceni se tudi gladke pipice z ustnikom iz jantara v zalogi.

Najfinjeji štajarski in angleški noži in vilice, dvanajstorka z lesenim ročajem gld. 2, 2.40, 3; z bivolo-koščenim ročajem gld. 4.50, 5, 5.50, 6; najfinjeji gld. 7.8, 9; dvanajstorka za dessert gld. 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 5.

Alpaka-svečniki, zbuhnjeni, priznani kot najboljši: visokost 4" 5" 6" 7" 8" 9" 10"

po kr. 40, 50, 60, 70, 80, 90, gld. 1,

Žepni trmometri v etui po samo 25 kr.

Najnovjeji neserjiji v podobi zlatih juje, v katerih je tul poln šivank, dvojni konci in naprstnik iz kinežkega srebra, veljajo le kr. 30.

Dalekogledi (Perspective) z najboljšim steklom, ki daleč dobro kažejo po kr. 60, 80, gld. 1.

Angležke škarje najbolje baže: škarje za izrezljavanje kr. 15, 20, 25, 30; 1 škarje za vrezavanje kr. 25, 30, 35, 40, največje kr. 50, 60, 70; krojaške škarje kr. 45, 65, 80, gld. 1, 1.20; 1 škarje za luž za svetilnice s smrdljivcem kr. 35; 1 verižica za škarje kr. 20.

Žepne svetilnice s tako priljubljenimi slepljimi šipami po kr. 60, 70, 80; s 4 kratnimi slepljimi gld. 1, 1.20; v podobi knjige za vup zložiti gld. 2.50; svetilnica za bezrokavni žep kr. 80.

Okviri za fotografije po kr. 4, 6, 10, 15; fini kr. 20, 30, 40; najfinjeji kr. 60, 80; v kabinetni obliku kr. 50, 60, 80, gld. 1, 1.20.

Izvrstne angležke britve (za vsako se daje poroštvo na dva leta) 1 Gladstone Razor kr. 80; 1 Prince of Wales Razor gld. 1.20; 1 prav fina General Napier Razor gld. 1.60; 1 najfinje Admiral Razor gld. 2; 1 Model Razor, najboljša britve na svetu gld. 3, 3.50. Vse britve v nožnicah. Nožnice z dvema britvama najboljše baže gld. 1.80; Milo za briti kr. 15, 20; 1 jermen na vijak kr. 45, brez vijaka kr. 25; pasta za jermen mazati kr. 25.

Vsacemu gospodu neobhodno potrebno.

Zabojek za briti in toaletu, fin, s klučnico, z velikim zrealom in naslednjimi potrebni rečmi: 1 fina angležka britve, 1 milo za briti, 1 škatlja iz kovine, 1 kamen za brusiti in poostrieti, 1 glavnik, 1 krtačka za zobe, 1 fina pasta za zobe, 1 kos voščene pomade, 1 kos mila za roke, 1 sklenica fine pomade, 1 flaçon francoskega olja za lase. Vse to vup le gld. 2.80.

Pred sleparstvom se svari!

Med mnogimi naznanimi specijelno za ure so marsikteria s silnim hrupom napravljena in merijo edino na to, da bi prebivalci v provincijah v zanjke šli. Pa naj se vsak varuje kupiti uro, če prodajalec ne more zadostni garancije dati. Jaz ure, ki se pri meni kupijo, vselej, kadar se poljubi, ali vzamem nazaj, ali pa zamenjam, dokaz najstrože solidnosti.

Cudež novega veka

so izvrstno regulirane ure, ktere prodajam s pismenim izkazom dveletne garancije; one se zato tako dober kup dajojo, da bi se jih mnogo jemalo. Naj torej nobeden ne zamudi priložnosti in naj si pripravi reč za vsako hišo koristno in nepogrešljivo.

Za vse ure se garantira, kakor pri urarju.

1 zelo čedna ura, z lepo okinčano ploščo in emaliranim kazalom	gld. 1.30
1 ravno taka z emailirano porcelanasto ploščo	gld. 1.60
1 tiste sorte z naredbo da bije	gld. 2.80
Vsaka z budilcem 20 kr. več.	
1 ura, velike oblike, lepo opravljena, s porcelanasto ploščo	gld. 2.80 do gld. 3.20
1 taka fino olečana, bogato okinčana, z naredbo, da bije	gld. 3.90, 4.50
1 ura s profino malinami prednem delom in prav poslačenim okvirom ali z finimi švicarskimi slikarji, ktera bije	gld. 5, 6, 7, 8
Ura za salon iz bronce s steklenim povesnikom in s stalcem, zelo čedna	gld. 2 do 2.60
1 ura največje sorte	gld. 3.20, 4.50
1 ura, dobro konstruirana, angleška, za pot, z budilcem zvezana, kteri gotovo ne pusti spati, velja z vlagaličem	gld. 5
Dobro regulirane švicarske zepne ure z dveletno garancijo, prav čeden fason z lepo verifico iz novega zlata vred.	gld. 4.50
Prav kinč za vsak salon so slovete dunajske ure s perpendikuloj, grejo 8 dni in so v krasni 30° dolgi omari zaprite, ena, ki ne bije gld. 19, če bije	gld. 28.

Angleške ure za žep,

s prečnim kolesjem iz nikljejna gredo natanko, garantira se za 5 let, da bodo prav šle. To so narbolj zanesljive ure, kar se jih je do sedaj naredilo.

1 cilindor-kronometer ura	gld. 9.50
1 ravno taka v ognji poplačena	gld. 10.50
1 " " s kristalnim stekлом	gld. 10.50
1 " " poplačena	gld. 11.—
1 " " z dvojnim plastičem,	gld. 11.—
Savonet	gld. 13.50
1 ravno taka poplačena	gld. 13.50
Ameriške dvojne ure z dvojnim kolesjem. Te so prej gld. 40 ve-	gld. 18.—
ujale, zdaj le	gld. 18.—
Siderne ure, krasno napravljene, s kristalnim stekлом	gld. 15.50

Vsakovrstne ure, tudi take, ktere tu niso imenovane, se prodajajo cencije, ko pri vsakem drugem. Dobro regulirana solnčna ura s kompasom, za žep, po kateri se lahko vsaka druga urava, velja samo 25 kr.

Urne verižice iz talmi-zlata,

(45—3) najnovejšega krasnega fasona,

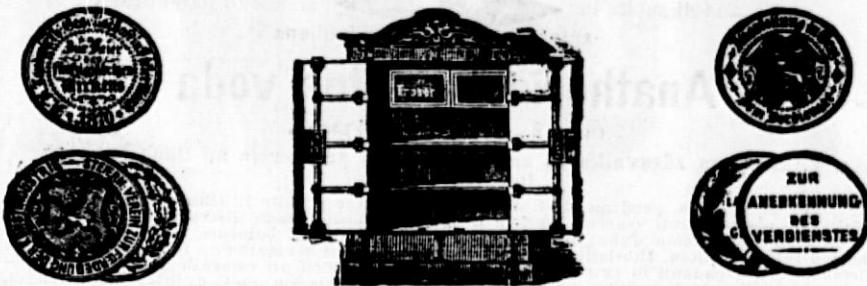
ktere ne stoje v nobenem načinu za verižicami iz pravega zlata, ker so po fasonu prekanljivo ponarejene in zlato barvo vedno obdržate.

1 kratka po 70, 90 kr., gld. 1.20 in gld. 1.50.	1 prav srebrna, 13lotna verižica, v ognji poplačena gld. 3.50, 4.
1 prefini izpeljana gl. 1.50, 2, 2.50 in 3.	1 prava, 13lotna verižica, dolga, za okoli vrata, po gld. 5.50, 6.50.
1 dolga verižica za okolo vrata, benečanska, gld. 1.80 in gld. 2.	

Medaljoni najlepše vrste po 50, 80 kr., gld. 1, 1.50. — Medaljoni iz 13lotnega srebra po gld. 250. gld. 8. — 1 zvezek urnih navzkrov s 6 različnimi dragotinami, velja le 60 kr.

To se samo in edino dobi v novem velikem kraso-bazaru A. Friedmana na Dunaji, Praterstrasse, 26 navštiric Karolovega gledišča.

Pri razstavi v Gradcu 1870. I. s. zlato svetinjo nadarjena.

Prva štajarska c. kr. priv. tovarna (fabrika) ognja in vložljavnih blagajnic [kas] za denar in pisma, miz za pisanje

Vincencij-a Kanduth-a v Gradci,

tovarna: Beethovenstrasse 21,

priporoča svoje iz najboljšega štajarskega blaga, s ključavnicami po posebnih patentih, in najsolidnejše dovršene izdelke, za ktere je porok. po jako znižani ceni.

Proti primerenemu vpeljilu na olajšanje p. n. občinstva tudi plačila na svote.

Izklučljiva prodaja pri

ANTON KORÖSI,

železninar, Griesgasse Nr. 10, v Gradci.

(25)

Jaz Vilhelmina Rix

tukaj javno izrekam, da sem kot udova ranjk. dra. A. Rix, že osem let edina in sama izdelovalka prave in nepokvarjene original-paste Pompadour, ker le jaz poznam skrivnost pripravljanja. S tem torej naznanjam, da se odsehmal omenjena pasta Pompadour ne popačena dobiva le v mojem stanovanji na Dunaji, Leopoldstadt, grosse Mohren-gasse 14, 1 Stiege Thür 62; svarim, naj se nikjer drugje ne kupuje, ker zdaj nimam ni depota ni filiale in

sem vse depote razpustila zarad ponarejanja. Moja prava pasta Pompadour, tudi čarebna pasta imenovana, nikdar ne ostane brez vsepeha, ki je vzvišen nad vsako pričakovanje edino garantovane sredstvo za hitro in nezmotljivo odpravljanje vseh mozoljev na obrazi, sajevcv, peg, šinj in ogorcev. Garancija je tako gotova, da se denar retour poslje, ko bi vsepehi izostali. Pisker te izvrstne paste s podukom 1 gld. 50 kr. a. v. (19—9)

Pošilja se po povzemi (Nachnahme).

Zahvalna pisma se ne razglašajo.

C. k. priv. cesarjevič Rudolfova železnica.

Oznanilo.

Podpisana direkcija se počeščuje dajati na občeno znanje, da vozni red obstoječ na črti Ljubljana-Trbiž v zimskih mesecih ne bode premenjen in se bodo ko do sedaj izdajale karte za vožnje tour in retour po znižani ceni.

Vlak št. 153 odhod iz **Ljubljane** ob VI. uri 40 minut zjutraj.
prihod v **Trbiž** XI. " 30 " predpoldne.

Vlak št. 151 odhod iz **Ljubljane** " 2. " 35 " popoldne.
prihod v **Trbiž** " 8. " 20 " zvečer.

Vlak št. 152 odhod iz **Trbiža** " V. " — " zjutraj.
prihod v **Ljubljano** " X. " 30 " predpoldne.

Vlak št. 154 odhod iz **Trbiža** " 5. " 40 " bopoldne.
prihod v **Ljubljano** " 10. " 30 " zvečer.

Zveze: Vlak št. 153: zveza z omnibusom v Beljak.

Vlak št. 151: zveza s pošto v Gorico in Videm.

Vlak št. 152: brzovlak na Dunaj, poštna vlaka na Dunaj in v Trst.

Vlak št. 154: poštna vlaka na Dunaj in v Trst.

Sejmski vlak št. 158 odhod iz Radoljce-Lesce ob V. uri — min. zjutraj.
prihod v **Ljubljano** ob VIII. " 23 " "

Ta vlak gre za znižano ceno vsak teden dvakrat, ona dva dni, kadar je v Ljubljani tržni dan in vsak prvi dan ljubljanskih letnih sejmov.

Na Dunaji, v novembru 1871.

Direkcija.

Svari se pred ponareenjem

Ces. kraljev. izključivo privilegij novo popravljena prva amerikanska in splošno prijavljena

angleško patentirana
prijavljena

Anatherinova ustna voda

od J. G. Poppa,

ce. k. dvornega zdravnika za zobe in lastnika privilegije na Dunaju, Stadt, Bogenbergasse 2.

Ta ustna voda, potrjena od sl. dunajske medicinske fakultete in izkušena po letnini rabi se izkazuje posebno proti vsacemu smradu iz ust, po zanemarjenjem čiščenji umetnih ali očil zob, in proti tabakovemu duhu; neprečinkljivo zdravilo je proti bolnemu lahko krvavečem in vnetemu zobnemu mesu, škorbutu, poseben mornarjem, proti revmatizmu in trgajočim zobnim bolečinam, pri odpadani in zgajnjevanju zobnega mesa, posebno pri ostarnih ljudeh, kjer je posebno občutljivo proti menjavni vremenu; sploh je za čiščenje zob, proti gnijitju v zobnem mesu, seboj je proti majajočim se zobom, bolezni, ki jo dostikrat imajo skropulzni ljudje, utrdi zobno meso in čini da se zobom bolj prileže, varuje proti zobobolu in je dobro proti nabiranju zobnega kámena, daje ustam prijetno frščnost in hladnost, in čisti ukus, ker slino zmešča da se tako laguje odpravi, torej popravlja okus.

Cena za flasico 1 gld. 40 kr. a. v., zavitek za na pošto 20 kr.

Vegetabilni zobni prah.

Čisti zobe tako, da se ne samo odpravi navadni takoj sitni zobni kamen, nego tudi so zobje svitli in beli.

Cena ene škatljice 63 kr. a. v.

Anatherinova zobna pasta.

Ta zobna pasta zasluži po vrednosti svoje porabljivosti kot najboljši pomoček za zobe priporočena biti, ker pusti rabljena v ustih prijetno hladnost in okus, in je dobro zdravilo proti smradu iz ust. Nič manj se priporoča ta zobna pasta enim, ki imajo nečiste in popačene zobe, ker z njim občutljivo zobi kámen, meso ozdrave in zobe ubelijo, prav dober je ta pomoček mornarjem in stanovnikom ob morskih obalah, kakor vsem, ki po morju potuje, ker varuje pred škorbutom.

Cena ene škatljice 1 gld. 22 kr. a. v.

Plomba za zobe.

Ta plomba obstoji iz enega prahu in iz tekočine, ki se potrebujeta za napolnenje očil zob, da so zopet takoj ko prej, in se ne drobe še dalje, ter da ne ostajajo v njih ostanki jedil, silne in druge tekočine, ki razjedjo zob in tako bolezen naredi.

Cena enega etui-a je 2 gld. 10 kr.

Zaloge

te ploysdi tudi v Nemškem, v Švajci, na Turškem, v Ameriki, Holandiji, Belgiji, Italiji na Ruskem v zapadni Indiji in hyačenih artiklov so v pravi in friši kvaliteti.

v Mariboru v Bankalatjevi lekarnici, pri g. A. W. König, lekarnica Marija pomičnica, pri g. F. Kollettingu, in v Tauchmannovi bukvarnici; v Celji pri Crisperju in v Baumbachovi lekarnici; v nemškem Landsbergu pri A. L. Müllerju, lekarju; v Gleichenbergu pri F. pl. Feldbachu, lekarju; v Konjicah pri C. Fischerju, lekarju; Leibnitz, lekar, vdova Kretzig; Ljutomer lek. Fr. Pessiak; Murek lek. L. pl. Steinberg; Ptuj lek. E. Reithamer; Radgoni lek. F. Schulz in J. Weitzinger; Brežcah J. Schmiderschitsch; Rogatec lek. Krisper; v Kislivodi v lekarnici; Stainz V. Timonsek, lek.; Slov. Bistrica J. Dienes, lek.; Slov. Gradec J. Kaligarič; Sl. Landsberg Vasulič lek. Varaždinu A. Halter, lek.

(22-5)

Zoper vsako bolezen

Koristni čaji

tudi taki, ki jih do sedaj v Ljubljani še ni bilo. Na izbiranje so tudi drugi mnogo rabljivi oddelki, n. pr.: Jako okusni **Jamalec rum**, ekstra fin **russki čaj**, razne **esence**, čisto **ribje olje**, **Moll-ova Sajdličnica**, vsi **Hoff-ovi** izdelki iz **malca**, **španjski čaj**, **Mayrjev čaj**, in **mazilo** zoper **trganje**, **protin** in **skisano krič**; mnogovrstne **sladkarije**, **izlečki**, **siropti** in **čokolade** zoper **kašelj**, in **prsnne bolezni**. — Dalje: **Štupa za konje**, **goved** in **prase**; **testo** zoper **podgane** in **miši**, in **prah** zoper sitne **mrčese** itd. itd.

Vse čisto novo se dobri v **prvi** prodajalnici **zeljšč in medle**, **čajev** v Ljubljani na velikem trgu poleg magistrata v hiši „pri divjem možu“ (wilden Mann). Za p. t. ggg. zdravnike in razprodajalce po deželi se boste cena še **posebno** znižala. — Kupcem iz dežele preskrbim **brez** dobička tudi druge stvari. —

Dobro postrežbo po nizki ceni zagotovija in se obilnemu obiskovanju priporoča.

(76-2)

M. Golob.

R. Mayr-jev vesoljni čaj

zoper

(52-4)

putiko in čiščenje krvi.

Priznano izvrstno pomaga ta čaj zoper putiko, protin in trganje, zoper kronična spahnila na koži, odprte rane idt., in je zaradi izvanrednih vspahov kakor tudi z bog nizke cene vse enake predmete daleč prekosil, tako da je v kratkem času ne le na Stajarskem ampak tudi z sosednjih deželah na posebno dobrem glasu.

R. Mayr-jev balzam

za ude mazati.

Hitro potolaži često kako hude protinaste, revmatične in neuvzorne bolečine; za trganje v sklepilih in mišicah navadno znano pod imeni: bol v križu, zvinjenje sklepnih kosti, trganje po udih, bolečina v bedru, tresenje, splošna slabost živev, hromota, je imenovan balzam kot mazilo poseben pripomoček, ki se je že mnogokrat skazal in se ne da dovolj ceniti.

Cena enega zavitka čaja z navodom je **80 kr.** in **45 kr.**: sklenica balzama za ude mazati **80 kr.** a. v. Manj nego en veliki zavitek čaja ali 2 sklenici balzama se po pošti ne pošilja.

Glavna zaloga in razposiljatev za oba predmeta pri

Richard-u Mayr-ji, lekarničaru v Gleisdorf pri Gradeu.

Zalog za Maribor: J. W. König, lekarničar v Tegetthof-ovih ulicah; Celje: Baumbach-ova lekarnica; Gradec: Bratje Oberanzmeyer Drog. in J. Purgleitner, lekarn. „Pri Jelenu“; Dunaj: Pezold & Süss; Celovec: A. Beinitz, lekarna na starem trgu; Ptuj: Gosp. Karagyena, lekar; Ljubljana: M. Golob, kupcevalec z medic. zelišči, čaji in dišavami.

Raimund Raza,

Stadtquai Nr. 3 v Gradeu

priporoča svojo najboljše sortirano zalogu domačega in tujezemskega modnega sukna

blaga iz ovčje volne,

kakor tudi največi spribir storjenih oblek za gospode, dečke in otroke,

kakor je iz spodaj stojecega kazala een razvidno:

črni in barvan palmerston, kastor & Elastik, vatel po gld. 2,80, 3,60, 5,20, 6,60, 8.

Siv, moder, rujav, trap boj & biber po gld. 3,50, 4, 5,50, 7, 8, 9.

Črno suknjo, brasil & tifet po gld. 2, 2,50,

3, 3,50, 4, 4,50, 5, 5,50.

Črni in barvan perutin po gld. 2,50, 3, 3,50, 4, 4,50, 5, 5,50.

Črni in siv toskin po gld. 2,60, 3, 3,50, 4,

4,50, 5.

Najnovješe v modnem blagu za cele o-

če se pošlje mera, je za oprsnike in suknje dosti obseg okoli prs in za hlače dolgost koraka.

Na ūlo je poslojno izgledi:

Talarji po predpisu najboljje izdelani od

gld. 15 do gld. 35

Suknje za duhovne od " 16 " 30

Zimske suknje od " 12 " 50

Gorne suknje od " 10 " 24

Plašči in raglani od " 10 " 45

Meksikanski plašči s kapuco od " 15 " 22

Popotna guba iz ravnih

ševne od " 10 " 20

Mestni kožniki od " 40 " 100

Frakci od " 15 " 25

Suknje za salon in hod " 12 " 25

Zaketi od 12 " 30

Sako od 5 " 24

Crne obleke 24 " 45

hlače 5 " 12

Črni in beli oprsniki " 3,50 " 5

Različne obleke od " 6 " 18

Oprsnički z rokavi " 5 " 12

Gamaši " 2 " 5

Ponočne suknje od " 5 " 30

Obleke za dečke " 5 " 16

Obleke za otroke " 1,60 " 8

Lovske suknje iz prave kmečke in najboljše štajerske raščvne, tirolskega suknja in dubla od gld. 6 do gld. 22.

Zunanja naročila se hitro za povzetje storijo, za rečeno in najecenejo postrežbo se garantira, nevšečne reči se radovljeno zamenjajo.

(G8-4)

Friedmannovo

naznanilo reči po krajcarji

dokazuje, da se vsaki konkurenčiji ustavlja; čeravno so reči po nezaslišano nizki ceni naznanjene, vendar po vrednosti bolj zadovoljujejo, kakor se pričakuje.

1 kr. 5 jeklenih peres. 5 kr. ščipalce za smodke.

1 kr. 2 dobra peresnika. 15 kr. 1 par velikih nogovic za gospode.

1 kr. 1 vezek za pisanje. 15 kr. 1 par velikih močnih nogovic za gospode.

1, 2, 3, 5 kr. različni parfumirani umetni ognji za izbo.

6 kr. 12 kodralcev iz dobrega usnja.

8 kr. otroška ura z verižico.

10 kr. 1 par evirnatih rokovice za otroke.

10 kr. ena fina svilna petija za gospode.

10 kr. ena fina knižica za nočnice s pratiko.

10 kr. en patenčni gumbnik za čevlje in rokavice.

10 kr. en smodkederzec iz prave morske pene.

10 kr. ena garnitura, broša in uhanji.

10 kr. ena steklenica prečna parfumirane olja za lase.

10 kr. ena verižica za škarje.

10 kr. en glavnik iz bivalovega rogu.

10 kr. ena kraljevna pera za vodilno.

10 kr. ena kraljevna pera za vodilno.